

Przedmiotowy system oceniania

język polski kl. IV – VIII

I. Ogólne zasady oceniania

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Wszystkie stosowane przez nauczyciela formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia są dla niego obowiązkowe.
3. Wszystkie prace pisemne z wyjątkiem kartkówek zapowiadane są i uzgadniane z uczniami z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Nauczyciel ma obowiązek podać uczniowi zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności (nie dotyczy kartkówek).
4. Krótkie kartkówki mogą obejmować zakres materiału z trzech ostatnich lekcji i nie muszą być przez nauczyciela zapowiadane.
5. Uczeń nieobecny na pracy klasowej (sprawdzianie, teście, kartkówce) z powodu dłuższej nieobecności np. choroby ma obowiązek je napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nie później niż w ciągu dwóch tygodni).
6. Uczniowi, który notorycznie unika zapowiedzianych prac pisemnych lub nie usprawiedliwi (zaraz po przyjściu do szkoły) jednodniowej nieobecności w dniu klasówki (sprawdzianu, testu, kartkówki) nauczyciel ma prawo zlecić pisanie pracy zaraz w pierwszym dniu po przyjściu do szkoły lub w dowolnie innym terminie ustalonym przez siebie.
7. Wszystkie prace pisemne nauczyciel przechowuje do 30 sierpnia br.
8. Po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej 1 tygodnia) uczeń ma prawo nie być oceniany przez tydzień (nie dotyczy prac klasowych zapowiedzianych w czasie obecności ucznia w szkole).
9. Uczeń w ciągu półrocza ma prawo do dwukrotnego zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji. Fakt ten należy zgłosić nauczycielowi na początku lekcji. Nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów. Niewykorzystane zgłoszenia nie przenoszą się na drugie półrocze.
10. Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumie się np. brak pracy domowej lub zeszytu ćwiczeń, brak gotowości do odpowiedzi. Uczeń, który zgłosił nieprzygotowanie do lekcji, nie jest pytany, ale ma obowiązek uczestniczyć w lekcji.
11. Po wykorzystaniu określonego powyżej limitu uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie do lekcji ocenę niedostateczną, która jest tak samo ważna jak pozostałe oceny.
12. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy, w którym ma zapisywać notatki na każdej lekcji. Zeszyt ma być prowadzony estetycznie, przy każdym temacie lekcji powinien umieścić datę jej przeprowadzenia.
13. Uczeń, który jest nieobecny jeden dzień w szkole, ma obowiązek nadrobić na następną lekcję realizowany w tym czasie materiał programowy oraz uzupełnić notatki w zeszycie przedmiotowym. W przypadku dłuższej nieobecności ucznia w szkole termin nadrobienia zaległości i uzupełnienia notatek w zeszycie uzgadniany jest indywidualnie z nauczycielem.
14. Przed zakończeniem klasyfikacji śródrocznej, rocznej nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych z wyjątkiem trybu uzyskiwania rocznej oceny wyższej niż przewidywana.
15. Aktywność ucznia na lekcji nagradzana jest „plusami”. Przez aktywność na lekcji rozumie się np. częste zgłaszanie się i udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywną pracę – samodzielną lub w grupach, zbieranie i prezentowanie dodatkowych informacji proponowanych do wykonania dla uczniów chętnych. Za 5 „plusów” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.

16. Przy ocenianiu ucznia z trudnościami w uczeniu się lub problemami zdrowotnymi nauczyciel ma obowiązek uwzględnić zalecenia dotyczące wymagań edukacyjnych w stosunku do danego ucznia określone w opinii Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

17. Uczniowie zostają zapoznani szczegółowo z PSO z języka polskiego na pierwszych lekcjach w nowym roku szkolnym. Na bieżąco nauczyciel przypomina o zasadach oceniania i wymaganiach edukacyjnych na poszczególne stopnie szkolne przy uzasadnianiu wystawianych uczniom ocen oraz przy klasyfikacji śródrocznej i rocznej.

II. Aktywności ucznia podlegające obserwacji i ocenie

Słuchanie :

- uważnie słucha

Mówienie :

- wypowiada się na temat rozmaitych tekstów kultury (opowiadanie twórcze i odtwórcze)

- pięknie recytuje

- umiejętnie dyskutuje

Pisanie

- wykonuje prace domowe

- pisze prace klasowe

- pisze kartkówki

- starannie prowadzi zeszyt

- systematycznie uzupełnia ćwiczenia

Czytanie

- czyta bez przygotowania, z przygotowaniem, dotyczy zarówno rozumienia, jak i techniki czytania

Nauka o języku

- zna zagadnienia z nauki o języku

- pisze kartkówki

- pisze testy

Aktywność na lekcjach

- aktywnie uczestniczy w lekcji

Współpraca w grupie

- zgodnie pracuje w grupie

Poszukiwanie i posługiwanie się źródłami informacji

- pracuje ze słownikiem (samokształcenie)

- gromadzi materiały

Terminowość wykonywania zadań

- planuje pracę i wykonanie zadań

- organizuje i ocenia pracę własną i innych

Prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń

- systematycznie prowadzi zeszyt

- starannie i systematycznie prowadzi notatki

Inne prace

- np. udział w inscenizacjach, konkursach przedmiotowych

Ocenie podlegają wszystkie formy pracy ucznia:

a) pisemna kontrola postępów w nauce:

cztery- sześć prac klasowych /sprawdzianów testowych w ciągu roku szkolnego (dokładny termin pracy powinien być zapisany w dzienniku z tygodniowym wyprzedzeniem); czas sprawdzania prac klasowych (sprawdzianów) nie powinien przekraczać 2 tygodni,

cztery- sześć dyktand (w tym dyktanda konkursowe),

kartkówki – forma pisemna, zawierająca 3 jednostki tematyczne, nie przekraczająca 15 minut; nauczyciel nie jest zobowiązany do uprzedzenia uczniów jeśli obejmuje 3 jednostki; nauczyciel ma prawo do stosowania kartkówki zamiast ustnej formy wypowiedzi (np. ze znajomości lektury) i może jej nie zapowiadać, przynajmniej jedna w półroczu praca domowa, ewentualnie praca dodatkowa np. referat, własna twórczość, itp.

b) ustna kontrola postępów:

- wypowiedź, do której uczeń mógł się przygotować w domu,
- aktywność, udział ucznia w realizacji zadań postawionych w czasie lekcji.

W pracy pisemnej ocenie podlega:

- treść i forma wypowiedzi
  - styl
  - język
  - ortografia
  - interpunkcja

Nauczyciel może również wprowadzić punkty za objętość i estetykę pracy.

W dyktandach klasowych nauczyciel obniża uczniowi ocenę za dwa błędy ortograficzne związane z zasadą, której opanowanie jest kontrolowane przez dyktando. Trzy błędy interpunkcyjne są traktowane tak jak jeden błąd ortograficzny. Tylko za dyktandokonkursowe uczeń może uzyskać ocenę celującą. W tego typu dyktandach uczeń traci stopień za każdy błąd ortograficzny lub trzy błędy interpunkcyjne. Jeśli ucznia nie zadawała ocena z dyktanda konkursowego ma prawo prosić o niewpisanie do dziennika.

Uczniom, u których została potwierdzona dysortografia, nauczyciel nie wpisuje ocen z dyktand.

Kryteria oceny wypowiedzi ustnych: a) wypowiedź (opowiadanie) wiąże się z zadaniem tematem, b) rozwinięcie wypowiedzi w ramach określonej koncepcji ucznia, c) spójność i logiczne uporządkowanie wypowiedzi, d) płynność wypowiedzenia się (właściwe tempo mówienia), e) wyraźne mówienie (uczeń jest dostatecznie słyszany i rozumiany), f) przestrzeganie poprawności językowej (składniowej, leksykalnej, frazeologicznej), g) wyraziste mówienie (uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji opowiadania; zaciekawia, potęguje napięcie itp.).

Ocenę za pracę w grupie może otrzymać cały zespół lub indywidualny uczeń. Ocenie podlegają umiejętności: a) planowanie i organizacja pracy grupowej, b) efektywne współdziałanie, c) wywiązywanie się z powierzonych ról, d) rozwiązywanie problemów w sposób twórczy.

III. Zasady poprawiania ocen

1. Uczeń ma prawo do jednokrotnego poprawiania ocen niedostatecznych częściowych na zasadach ustalonych przez nauczyciela. Ocena ta jest ostateczna.

2. Pracy klasowej nie pisze w danym dniu uczeń, który przyszedł do szkoły po minimum tygodniowej, usprawiedliwionej nieobecności. W przypadku notorycznego i celowego unikania przez ucznia sprawdzianu, nauczyciel ma prawo zlecić uczniowi pisanie pracy w terminie wybranym przez nauczyciela, bez porozumienia z uczniem.

IV. Oddawanie sprawdzianów

1. Ocenioną przez nauczyciela pracę klasową/ sprawdzian testowy uczeń otrzymuje do domu i ma obowiązek oddać ją na najbliższej lekcji z podpisem rodziców.

W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku nauczyciel ma prawo zaznaczyć uczniowi nieprzygotowanie do lekcji i zatrzymywać kolejne prace w szkole, pozostawiając je do wglądu rodzicom.

2. Nauczyciel jest zobowiązany do sprawdzenia i ocenienia prac pisemnych w ciągu 14 dni od daty ich przeprowadzenia. Czas ten może się przedłużyć o przypadające w tym czasie święta i dodatkowe dni wolne od pracy.

3. Uczeń ma prawo znać zakres materiału do kontroli i wymagań, jakim będzie musiał sprostać.

4. Ocenioną przez nauczyciela kartkówkę uczeń po obejrzeniu oddaje nauczycielowi. Kartkówki pozostają do końca półrocza do wglądu rodziców.

V. Zadawanie i ocena prac domowych

1. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych.

2. Zadając pracę domową, nauczyciel określa termin i sposób wykonania zadania.

3. Uczeń ma obowiązek przestrzegać terminu i sposobu wykonania pracy domowej.

4. Prace domowe mogą mieć charakter krótkich zadań związanych z przygotowaniem do kolejnej lekcji, ćwiczenia niezbędnego do utrwalenia nabytych na lekcji umiejętności i wiedzy, zgromadzenia materiałów oraz zredagowania dłuższych form wypowiedzi pisemnych lub recytacji.

5. Uczeń na kolejną lekcję jest przygotowany do czytania i opowiadania tekstu omawianego na poprzedniej lekcji.

5. Nauczyciel sprawdza wykonanie wymienionych wyżej prac w określonym terminie.

6. „Parafka” oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie zadania, ale nie sprawdzał jego zawartości merytorycznej.

7. Nieodrobienie pracy domowej zostaje odnotowane przez nauczyciela za pomocą tzw. kropki (dopuszczalne dwie kropki; każde następne nieprzygotowanie to ocena niedostateczna).

8. Uczeń ma prawo poprawienia oceny niedostatecznej po wykonaniu pracy w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

9. W uzasadnionym przypadku – częste nieodrabianie prac domowych – nauczyciel może odmówić wyznaczenia drugiego terminu wykonania pracy domowej.

VI. Zasady ustalania ocen śródrocznych i rocznych

1. Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen bieżących uzyskanych przez ucznia.

2. W przypadkach wątpliwych (brak przewagi danej oceny, duża rozpiętość między ocenami) pod uwagę bierze się szczególnie oceny uzyskane za czytanie ze zrozumieniem, pisanie w klasie oraz dyktanda.

3. Uczniowie, którzy mają szansę uzyskać na koniec półrocza czy roku ocenę celującą, powinni potwierdzić swój wysoki poziom wiedzy i umiejętności, poprzez udział i osiągnięcie zadowalających wyników w konkursach różnego szczebla.

4. Uczeń oceniany jest w skali sześciostopniowej. Przy ocenach bieżących i śródrocznych dopuszcza się „+” i „-”.

Punkty uzyskane z prac klasowych, testów i sprawdzianów przeliczane są na stopnie wg niżej podanej skali:

0% – 39% niedostateczny
40% – 50% dopuszczający
51% – 74% dostateczny
75% – 89% dobry
90% – 100% bardzo dobry

VII. WYMAGANIA NA OCENĘ

Ocena celująca:

Uczeń wykazuje się wiedzą wykraczającą poza program danej klasy. Jego wypowiedzi ustne i pisemne są oryginalne, wyczerpujące i bezbłędne. Dużo czyta, posiada bogate słownictwo i rozległą wiedzę humanistyczną. Aktywnie uczestniczy w lekcjach, wykonuje dodatkowe prace (np. redaguje gazetkę klasową lub szkolną, pomaga uczniom z trudnościami w nauce w ramach pomocy koleżeńskiej), pięknie recytuje. Samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, bierze udział w konkursach szkolnych, pozaszkolnych i odnosi sukcesy.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określony podstawą programową i programem nauczania. Czyta wszystkie lektury. Jego wypowiedzi ustne i pisemne są ciekawe, wyczerpujące i bezbłędne pod względem stylistycznym – językowym, ortograficznym i merytorycznym. Aktywnie uczestniczy w lekcjach. Zna przewidziane przez program formy wypowiedzi, terminy literackie i językowe, potrafi je samodzielnie stosować w praktyce, tworzy uogólnienia i analogie. Ładnie recytuje, starannie prowadzi zeszyt, osiąga ze sprawdzianów, testów i dyktand min. 90 % punktów.

Ocena dobra:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy zawarte w programie nauczania. Czyta wszystkie lektury. W miarę aktywnie uczestniczy w lekcjach. Zna wymagane formy wypowiedzi, terminy literackie, językowe i prawie bezbłędnie stosuje je w praktyce. Potrafi wypowiadać się ustnie i pisemnie, choć zdarza mu się popełniać nieliczne błędy ortograficzne i stylistyczne – językowe. Jego zeszyt jest prowadzony starannie. Ze sprawdzianów, testów i dyktand osiąga min. 75 % punktów.

Ocena dostateczna:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w podstawie programowej. Czyta lektury obowiązkowe. Podejmuje próby aktywnego uczestnictwa w lekcjach. Zna wymagane formy wypowiedzi, terminy literackie, językowe, lecz ma problemy z zastosowaniem ich w praktyce. Popełnia błędy ortograficzne mimo znajomości zasad. Potrafi wypowiadać się pisemnie i ustnie, ale jego wypowiedzi są krótkie, ubogie pod względem słownictwa. Często popełnia błędy stylistyczne – językowe. Ze sprawdzianów, testów i dyktand osiąga min. 51 % punktów.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności wynikające z podstawy programowej. Jego technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu. Udziela odpowiedzi przy pomocy pytań pomocniczych nauczyciela. Zna podstawowe zagadnienia dotyczące lektur obowiązkowych (tematyka, bohaterowie). W wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy stylistyczne, językowe, logiczne, które nie przekreślają całkowicie wartości tych wypowiedzi oraz wysiłku, jaki uczeń wkłada.

Popelnia błędy ortograficzne mimo znajomości podstawowych zasad. Prowadzi zeszyt, odrabia proste zadania domowe, potrafi słuchać. Ze sprawdzianów, testów i dyktand osiąga min. 40 % punktów.